

**Підсумковий твір у 2017-2018 навчальному році.
Особливості формулювання тем підсумкового твору
2017/18 навчального року**

Підсумковий твір, по-перше, носить надпредметний характер, тобто націлений на перевірку загальних мовленнєвих компетенцій учня, виявлення рівня його мовної культури, оцінку вміння випускника міркувати з обраної теми, аргументувати свою позицію. По-друге, він є літературоцентричним, так як містить вимоги до побудови аргументації з обов'язковою опорою на літературний матеріал.

Відповідно до зазначених тематичних напрямків розробляються конкретні теми підсумкового твору (добираються тексти переказів) 2017/18 навчального року. Комплект міститиме 5 тем творів (одна тема від кожного загального тематичного спрямування). Конкретні теми підсумкового твору (тексти переказів) надсилаються до органів управління освітою на місцях в день проведення підсумкового твору (переказу).

Нижче подано короткий коментар до відкритих тематичних напрямків.

При цьому учні з обмеженими можливостями здоров'я мають право вибрати написання переказу. Результатом підсумкового твору є «залік» або «незалік». Якщо випускник отримав за підсумковий твір незадовільний результат, йому надається можливість переписати дану роботу.

1. **«Дружба і ворожнеча».** Напрямок націлює на міркування про цінність людської дружби, про шляхи досягнення взаєморозуміння між окремими людьми, їх спільнотами та навіть цілими народами, а також про джерела і наслідки ворожнечі між ними.

Зміст багатьох літературних творів пов'язаний з теплотою людських стосунків або неприязню людей, з переростанням дружби у ворожнечу або навпаки, із зображенням людини, здатної або нездатної цінувати дружбу, вмінням долати конфлікти або сіяти ворожнечу.

2. **«Сміливість і боягузтво».** В основі даного напрямку лежить зіставлення протилежних проявів людського «я»: готовність до рішучих вчинків і прагнення сховатися від небезпеки, ухилитися від вирішення складних, часом екстремальних життєвих ситуацій.

На сторінках багатьох літературних творів представлені як герої, здатні до сміливих дій, так і персонажі, що демонструють слабкість духу і відсутність волі.

3. **«Любов».** Напрямок дає можливість подивитися на любов з різних позицій: батьків і дітей, чоловіка і жінки, людини і навколишнього світу. Йтиметься про любов як явище високе, що облагороджує і підносить людину, про її світлі і трагічні сторони.

4. **«Велика і мала батьківщина».** Напрямок націлений на роздуми про країну, в якій людина є її складовою частиною, її громадянином. Поняття «батьківщина» дозволяє говорити про ставлення до землі, до своєї держави, про почуття до оточуючих людей, до міста і району, в якому людина народилася і формувалася як особистість.

5. **«Байдужість і чуйність».** Теми даного напрямку націлюють учнів на осмислення різних типів ставлення людини до людей і до світу (байдужість до оточуючих, небажання витратити душевні сили на чуже життя чи щира готовність розділити з ближнім його радощі і горе, надати йому безкорисливу допомогу). В літературі ми зустрічаємо, з одного боку, героїв з гарячим серцем, готових відкликатися на чужі радощі і біди, а з іншого – персонажів, що втілюють протилежний, егоїстичний тип особистості.